

**СПЕЦІАЛЬНА СЕКЦІЯ З ТЕМАТИКИ ПРОЄКТУ ERASMUS + KA2
IMPLEMENTATION OF SUSTAINABLE URBAN DEVELOPMENT
GOALS IN TRANSPORT BACHELOR DEGREE – ISDEGO
(ВПРОВАДЖЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТ В
ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ
З ТРАНСПОРТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ)**

УДК 378.14:656

Никончук В.М.¹,

¹ проф. Національного університету водного господарства і
природокористування

**КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ
СТРУКТУРНИХ ДИСБАЛАНСІВ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ
ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ**

Сучасна транспортна система України перебуває на етапі глибокої трансформації, що зумовлена необхідністю цифрової модернізації, перебудови логістичних ланцюгів та імплементації європейських стандартів. У цьому контексті ключовим орієнтиром розвитку вищої школи є положення Закону України «Про освіту» (2017) та Національної рамки кваліфікацій (НРК). Згідно з цими нормативними актами, кінцевим результатом освітнього процесу є сформовані компетентності — динамічна комбінація знань, умінь та способів мислення, що забезпечують здатність особи до інноваційної професійної діяльності [1; 2]. Однак практична реалізація цих вимог виявляє суттєвий розрив між академічними стандартами та динамічним ринком праці, що призводить до виникнення системних структурних дисбалансів.

Зазначені деструктивні явища у сфері підготовки фахівців транспортного профілю можна класифікувати за декількома векторами. Насамперед це кваліфікаційний розрив, що виражається у невідповідності між пропозицією ЗВО та реальними запитами стейкхолдерів. Ситуація ускладнюється методологічною інертністю та надмірною теоретизацією програм, які не встигають за стрімкою зміною технологій. Крім того, існуючий науково-практичний дисонанс унеможливорює ефективний трансфер результатів фундаментальних досліджень у прикладну площину, що на рівні макроекономіки доповнюється географічною деформацією та браком підприємницької культури серед випускників. Ці виклики підкреслюються в стандартах ESG та рекомендаціях ЄС щодо навчання впродовж життя (Lifelong Learning) [3; 4]. Подолання цих розривів вимагає

залучення гнучких інструментів навчання, апробованих у межах європейської освітньої інтеграції.

Одним із найефективніших інструментів адаптації освіти до запитів індустрії в ЄС є впровадження мікрокваліфікацій (micro-credentials). Це форма короткострокового навчання (обсягом від 3 до 10 кредитів ECTS), що дозволяє оперативнo реагувати на виклики ринку праці через чітко структуровані результати навчання та сертифіковане оцінювання.

Для української транспортної школи імплементація такого підходу є критичною, оскільки вона забезпечує безперервність професійного розвитку (Lifelong Learning) та дозволяє фахівцям швидко опановувати нові цифрові інструменти. Саме така гнучкість стає змістовим фундаментом для міжнародних проєктів, що фокусуються на модернізації фахової підготовки відповідно до глобальних викликів.

Зазначена трансформація змістових акцентів, що реалізується в межах ініціатив проєкту ISDEGO, зумовлює необхідність перегляду структури фахової підготовки. Це вимагає розробки цілісної системи навичок, яка б інтегрувала технічну експертизу з актуальними вимогами цифровізації та екологізації. Синтез цих елементів представлено у формі багаторівневої структури (рис. 1), що поєднує фундаментальні знання з інструментами адаптивності до сучасних викликів галузі.

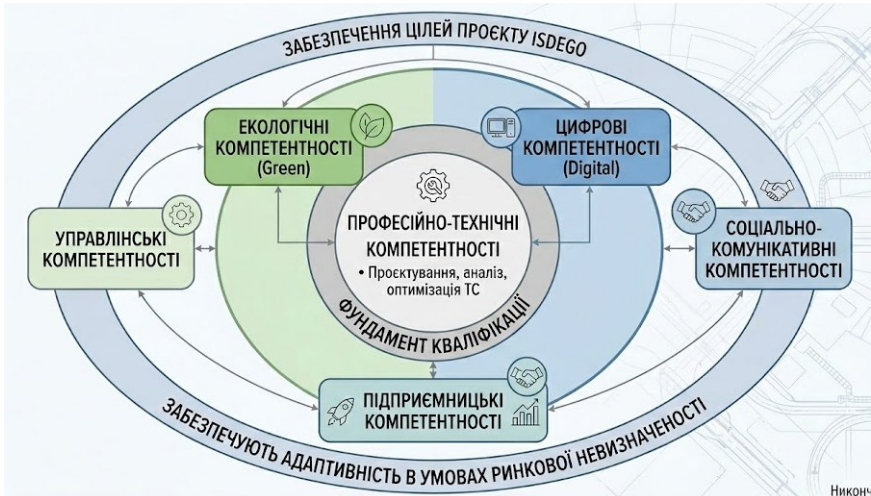

Рисунок 1 – Компетентнісна модель сучасного фахівця транспортної галузі

Для практичної реалізації описаної моделі необхідно задіяти комплексні механізми: розвиток дуальної освіти; впровадження мікрокваліфікацій;

створення інноваційних лабораторій та центрів трансферу технологій; активну співпрацю з роботодавцями; оновлення освітніх програм відповідно до стандартів ESG та принципів навчання впродовж життя.

Таким чином, компетентнісний підхід, підсилений європейським досвідом впровадження мікрокваліфікацій та методологією проєкту ISDEGO, є стратегічним інструментом подолання структурних дисбалансів у транспортній галузі. Він дозволяє змінити парадигму підготовки кадрів від пасивного накопичення знань до формування активної здатності розв'язувати складні завдання сталого розвитку. Це не лише підвищує конкурентоспроможність окремого випускника, а й забезпечує системну стійкість національної економіки перед викликами цифрової трансформації та повоєнного відновлення інфраструктури України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 № 1341 (із змінами). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
3. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). (2015). https://www.enqa.eu/wp-content/uploads/ESG_2015.pdf.
4. Council Recommendation on a European approach to micro-credentials for lifelong learning and employability (2022). <https://education.ec.europa.eu/education-levels/higher-education/micro-credentials>.
5. Official website of the Erasmus+ ISDEGO Project. <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search>.
6. Sustainable Mobility and Transport (European Commission). https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/sustainable-transport_en.
7. Никончук В. М., Хітров І. О., Пашкевич С. М., Кристопчук М. Є. Теорія та практика розвитку транспортної системи та об'єктів транспортної інфраструктури : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2024. 172 с.